

Startside>Dine rettigheder>Ofre for forbrydelser>Erstatning>Erstatningskrav mod gerningsmanden
Erstatningskrav mod gerningsmanden

Østrig

Der findes ingen særskilt formular til erklæringen om indtrædelse som civil part (*Privatbeteiligtenanschluss*), og erklæringen er ikke underlagt nogen særlige formkrav. I de eksisterende protokolformularer til vidneafhøringer spørges der om, hvorvidt personen ønsker at indtræde i straffesagen som civil part. Såfremt dette bekræftes og begrundes kort, er det tilstrækkeligt til at indtræde som civil part.

Hvordan kan jeg kræve erstatning eller andre former for godtgørelse/kompensation fra en skadevolder i en retssag (som led i en straffesag), og hvem skal jeg stille kravet til?

Et offer for en forbrydelse har ret til at kræve erstatning for den som følge af forbrydelsen lidt skade eller godtgørelse for skade på juridiske interesser, som er strafferetligt beskyttede. For at gøre sit krav gældende kan offeret erklære at ville indtræde i straffesagen som civil part. Med denne erklæring (*Privatbeteiligtenanschluss*) bliver offeret civil part i straffesagen. Hvis anklagemyndigheden på et senere tidspunkt frafalder tiltalen, kan den civile part gå videre med sagen ved at rejse subsidiær påtale (*Subsidiaranklage*).

Afhængigt af omstændighederne i den konkrete sag kan erklæringen om indtrædelse som civil part indgives mundtligt eller skriftligt til kriminalpolitiet, anklagemyndigheden eller retten (§ 67, stk. 3, i strafferetsplejeloven (*Strafprozessordnung (StPO)*)).

Alternativt kan ofre gøre deres krav gældende under et civilt søgsmål.

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte kravet?

Erklæringen om indtrædelse som civil part kan afgives indtil afslutningen af bevisførelsen under hovedforhandlingen. Da der er visse deltagelses- og medbestemmelsesrettigheder forbundet hermed, som går videre end ofrenes rettigheder i straffesager (f.eks. ret til anmodning om bevisoptagelse, ret til indkaldelse til hovedforhandlingen), kan det være hensigtsmæssigt at indgive en erklæring om indtrædelse som civil part på et tidligt tidspunkt i sagen.

Hvad kan jeg søge om i erstatningskravet, og i hvilken form skal det indgives (skal jeg angive et samlet beløb og/eller udspecificere de enkelte tab, en evt. tabt fortjeneste og evt. tabte renter)?

I forbindelse med en erklæring om indtrædelse som civil part skal de fremsatte krav begrundes. Under hovedforhandlingen skal der senest ved afslutningen af bevisførelsen ske en præcis fastsættelse af kravets størrelse. Det er også muligt kun at gøre en del af kravet gældende.

Er der en særlig formular for sådanne krav?

Der findes ingen særskilt formular til erklæringen om indtrædelse som civil part (*Privatbeteiligtenanschluss*), og erklæringen er ikke underlagt nogen særlige formkrav. I de eksisterende protokolformularer til vidneafhøringer spørges der om, hvorvidt personen ønsker at indtræde i straffesagen som civil part. Såfremt dette bekræftes og begrundes kort, er det tilstrækkeligt til at indtræde som civil part.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for kravet?

Senest under retsmødet, men helst allerede ved henholdsvis anmeldelsen eller afhøringen hos kriminalpolitiet, bør eksisterende bevismateriale anføres eller forelægges. Dette er eksempelvis:

fotos

lægesagkyndig vurdering

regninger

omkostningsoverslag osv.

Er der retsafgifter eller andre omkostninger forbundet med kravet?

I princippet afholder civile parter ingen omkostninger i forbindelse med en straffesag (med undtagelse af eventuelle omkostninger til en valgt repræsentant). Andet gælder kun, såfremt den civile part har iværksat straffesagen ved en bevidst fejlagtig anmeldelse, eller hvis der er tale om en subsidiær påtale i tilfælde af tiltaltes frifindelse.

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få det, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

I straffesager er der ingen advokatpligt for civile parter. Visse ofre, navnlig ofre, der under forbrydelsen kan være blevet udsat for vold eller en farlig trussel, eller hvis seksuelle integritet og selvbestemmelse kan være blevet krænket, kan kræve juridisk bistand (juridisk rådgivning og repræsentation ved en advokat), såfremt dette under størst mulig hensyntagen til deres personlige interesser er nødvendigt for at varetage deres processuelle rettigheder (§ 66, stk. 2, i StPO). Denne juridiske bistand er gratis for ofre.

I tilfælde af en økonomisk trangssituation kan ofre også ansøge om advokatbistand inden for rammerne af retshjælpen. Denne skal være nødvendig i retsplejens interesse, navnlig med henblik på at gøre kravene gældende, således at et senere civilt søgsmål undgås (§ 67, stk. 7, i StPO).

I forbindelse med en straffesag, der føres i Østrig, gælder dette også for personer, der bor i udlandet, samt for personer, som ikke er østrigske statsborgere.

I hvilke tilfælde ville kriminalretten afvise eller afslå at træffe afgørelse om mit erstatningskrav over for skadevolderen?

Erklæringen om indtrædelse som civil part afvises, hvis den er åbenbart uberettiget, hvis den blev afgivet for sent, eller hvis størrelsen af skadeserstatningen eller godtgørelsen ikke fastsættes præcist (§ 67, stk. 4, i StPO). Anklagemyndigheden træffer afgørelse om afvisning af indtrædelseserklæringen, før der rejses tiltale. Herefter træffes afgørelsen af retten (§ 67, stk. 5, i StPO).

Hvis hovedforhandlingen afsluttes med domfældelse, skal retten også træffe afgørelse om privatretlige krav. Ved frifindelse af tiltalte skal den civile part henvises til anlæggelse af et civilt søgsmål med henblik på at fremsætte sine krav. I dette tilfælde træffes der ikke afgørelse om den civile parts krav. Ved domfældelse af tiltalte i) tages det fremsatte krav (helt eller delvist) til følge, eller ii) der henvises til anlæggelse af et civilt søgsmål. En henvisning til anlæggelse af et civilt søgsmål til trods for domfældelsen af tiltalte sker, hvis de privatretlige krav til trods for en fuldstændig fastlæggelse af bedømmelsesgrundlaget ikke viser sig at være berettigede, eller hvis udfaldet af straffesagen ikke giver et tilstrækkeligt grundlag for – end ikke en delvis – vurdering af de privatretlige krav, medmindre det nødvendige bedømmelsesgrundlag kan fastlægges ved hjælp af en bevisoptagelse, som ikke væsentligt forsinker afgørelsen af skylds- og strafsørgsmålet.

De privatretlige krav kan ikke afvises som led i straffesagen, dvs. at den civile part stadig kan gøre sine krav gældende ved de civile domstole.

Kan jeg anke en sådan afgørelse eller søge andre former for godtgørelse/kompensation?

Der kan gøres indsigelse på grund af retsstridighed mod anklagemyndighedens afvisning af erklæringen om indtrædelse som civil part (§ 106 i StPO), og rettens afvisning kan appelleres (§ 87, stk. 1, i StPO).

For så vidt angår henvisningen til anlæggelse af et civilt søgsmål som følge af tiltaltes frifindelse kan den civile part (i et vist omfang) anlægge et annullationssøgsmål (*Nichtigkeitsbeschwerde*) eller ugyldighedssøgsmål (*Berufung wegen Nichtigkeit*). Ved henvisning til anlæggelse af et civilt søgsmål til trods for domfældelse af tiltalte kan afgørelsen appelleres for så vidt angår de privatretlige krav.

Uden at det kræver en strafferetlig procedure, er det altid muligt at fremsætte privatretlige krav ved anlæggelse af et civilt søgsmål.

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan sikrer jeg så, at dommen fuldbyrdes i forhold til skadevolderen, og hvilken form for hjælp kan jeg få til dette?

I henhold til § 1, nr. 1, i loven om fuldbyrdelse og sikrende retsmidler (*Exekutionsordnung (EO)*) udgør straffedomstolens retskraftige afgørelser om privatretlige krav et fuldbyrdelsesgrundlag i medfør af EO. Betingelsen for at kunne gennemføre en fogedforretning er, at der foreligger et gyldigt fuldbyrdelsesgrundlag. Der skal indgives en fuldbyrdelsesbegæring (*Exekutionsantrag*) til den kompetente distriktsdomstol (*Bezirksgericht*), hvorefter begæringen tages til følge, hvis samtlige betingelser er opfyldt. På begæring af sagsøger foretages udlæg, f.eks. i løsøre eller fordringer, eller tvangsauktion over fast ejendom.

Justitsministeriet har udarbejdet formularer til brug i fuldbyrdelsesproceduren, som kan findes her:

<https://portal.justiz.gv.at/at.gv.justiz.formulare/Justiz/Exekution.aspx>

Når fuldbyrdelsen er godkendt, gennemføres fuldbyrdelsesproceduren almindeligvis af dommeren eller en kontorfuldmægtig (*Rechtspfleger*) af egen drift. Selve fuldbyrdelsesforanstaltningerne foretages af en foged (*Gerichtsvollzieher*), der i Østrig er en embedsmand inden for retsvæsenet (*Justizbedienstete*). Fordringshaver opfordres kun til at indgive yderligere begæringer, hvis det ellers ikke er muligt for retten eller fogeden at videreføre sagen, eller hvis embedshandlingen er forbundet med omkostninger.

Fuldbyrdelsen fortsætter generelt, indtil den afsluttes med et for fordringshaver positivt resultat eller indstilles, som regel fordi skyldner under sagen betaler sin gæld til fordringshaveren.

Sidste opdatering: 22/12/2020

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.